

دیوان فضیلت

حاج حسن فضیلت «متخلص به نساج»

پروین فضیلت

www.ketab.ir

سرشناسه : فضیلت، حسن، ۱۳۰۱ - ۱۳۷۷.
 عنوان و نام پدیدآور : دیوان فضیلت شامل اشعار حاج حسن آقا نساج، پروین فضیلت.
 مشخصات نشر : اصفهان: گفتمان اندیشه معاصر، ۱۳۹۰.
 مشخصات ظاهری : ۲۵۸ ص.
 شابک : ۶۵۰۰۰ ریال: ۹۶۴-۹۷۸-۸۷۴۵-۴-۷۶-۴
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : شعر فارسی -- قرن ۱۴
 موضوع : شعر مذهبی -- قرن ۱۴
 شناسه افزوده : فضیلت، پروین
 رده بندی کنگره : PIR ۱۴۰/۴۱۹۰/۹۵۶۶ ۱۳۹۰
 رده بندی دیویی : ۸۸۸/۱/۶۲۰
 شماره کتابشناسی ملی : ۴۱۷۵۶۰۲

گفتمان اندیشه معاصر

۰۹۱۳۳۰۴۰۵۳۹ - ۰۹۱۲۲۵۱۳۲۲۸

gofteman01@yahoo.com

gofteman@hotmail.com

www.Gofteman.ir

دیوان فضیلت

ناشر: گفتمان اندیشه معاصر

شمارگان: ۱۰۰۰ شابک: ۹۶۴-۹۷۸-۸۷۴۵-۴-۷۶-۴ قیمت: ۶۵۰۰ تومان نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۰

۱۷	 مقدمه
۱۹	 خاطرات قبل از ازدواج عین واقعیت
۳۰	 فصل اول (مرثیه سرایی ائمه اطهار (ع))
۳۱	 در شب تولد مولای متقیان حضرت علی (ع)
۳۲	 در شب شهادت مولای متقیان حضرت علی (ع)
۳۴	 تولد حضرت زهرا (س)
۳۵	 شب تولد بانوی عالم اسلام حضرت زهرا (س)
۳۶	 شب تولد حضرت صاحب الزمان (عج)
۳۷	 مقدمش مبارک باد به همه عالمیان
۳۷	 در مدح امام زمان (عج)
۳۸	 شب تولد حضرت حجت ابن الحسن (عج)
۳۹	 تولد حضرت زهرا (ع)
۴۰	 تولد سیدالشهدا
۴۱	 تولد امام عصر مهدی موعود (عج)
۴۲	 حضرت امام حسن مجتبی (ع)
۴۴	 تولد صدیقه طاهره حضرت زهرا (س)
۴۵	 مرثیه در مصیبت های امام حسین (ع) در شب عاشورا
۴۶	 لب تشنه
۴۷	 مصیبت اربعین
۴۸	 دم سینه زنی اربعین
۴۸	 مصیبت علی اکبر (ع)
۴۹	 مصیبت طفل شیرخواره
۵۰	 مصیبت های امام حسین (ع) در روز عاشورا
۵۱	 زبان حال زینب در سر قبر امام حسین (ع) پس از بازگشت از شام به کربلا
۵۲	 مصیبت امام هفتم موسی بن جعفر (ع)
۵۳	 وفات پیامبر (ص)، امام حسن مجتبی و امام رضا (ع)
۵۴	 مصیبت امام حسن مجتبی (ع)

۵۵	زبان حال طفل یتیم حضرت اباعبدالله رقیه خاتون در خرابه شام
۵۶	در وداع سیدالشهدا ابا عبدالله الحسین (ع) با زینب کبری و (خواهران) خود
۵۶	ثنای آل علی و میلاد امام نهم (ع)
۵۸	مصیبت امام هفتم (ع)
۶۰	مدح و ثنای ابوالفضل (ع)
۶۱	زبان حال زائرین برگشته از زیارت
۶۲	قبرستان بقیع
۶۳	ماه بنی هاشم
۶۴	سقای حسین
۶۵	زبان حال زینب کبری با زمین کریملا به موقع حرکت از کوفه (۱)
۶۵	زبان حال زینب کبری با زمین کریملا به موقع حرکت از کوفه (۲)
۶۶	یارب برآور حوائج دنیا و آخرت
۶۷	شاه خراسان
۶۸	از برای دردمندان ما شفا آورده‌ایم
۶۸	یا امام رضا (ع)
۶۸	مرثیه حضرت زهرا (س)
۶۹	در دل ما جای تو
۷۰	لب عطشان
۷۰	زبان حال مولود کعبه
۷۱	زبان حال زینب کبری یا پیکر برادر
	فصل دوم
۷۴	فصل جوانی
۷۵	شعری که در انجمن ادبی اصفهان سروده شد
۷۵	برقراری انجمن شعر در نجف‌آباد سال ۱۳۴۱
۷۶	فراق امام خمینی
۷۹	ماه مبارک است و شب چله بزرگ
۷۹	تو خود آینه دل نیره کردی

۸۱	 اوصاف خویش کمتر گو
۸۲	 اسیر دیو نفس
۸۴	 از فضیلت‌های انسانی چه در پیمانه داری
۸۶	 به ناحق ترک ما کردی
۸۷	 هستم در آرزویت
۸۷	 محبت باعث دلگرمی بسیار می‌گردد
۸۸	 هر سحرگاه تماشا ز قمر خواهم کرد
۸۹	 استقامت کن و بسیار بکوش
۹۰	 تا جان بودم در تن، ترکش نتوان گفتم
۹۱	 هجران
۹۱	 بدرود
۹۲	 تشریف‌فرمایی امام خمینی به ایران (۱)
۹۳	 تشریف‌فرمایی امام خمینی به ایران (۲)
۹۴	 هفتاد و دو تن یار امام
۹۵	 تقدیم به سپاه پاسداران
۹۵	 نامه‌ای به فرزند عزیزم در دوران سربازی ۹ سال قبل از شهادتش (۱)
۹۷	 نامه‌ای به فرزند عزیزم در دوران سربازی ۸ سال قبل از شهادتش (۲)
۹۸	 طالع سعید به یاد شهید حسینعلی فرزند عزیزم
۹۸	 خیر مقدم یوسف من
۹۹	 مفقودالاثراهای جنگ ۱
۱۰۰	 مفقودالاثراهای جنگ ۲
۱۰۱	 شهید راه اسلام
۱۰۲	 گریه از عشق مولا
۱۰۲	 حق مادر نتوان کرد ادا
۱۰۳	 زنگ ساعت
۱۰۴	 آخرین نگاه
۱۰۵	 هم‌ناله با بلبل

۱۰۵.....	بید لرزان
۱۰۶.....	فراق جانان
۱۰۶.....	گل ناکام
۱۰۷.....	ندانی دخترت با ما چها کرد
۱۰۹.....	قلب پرآرزو
۱۱۱.....	گردیده دعای تو اجابت به سحر
۱۱۲.....	به درد و محنت و عشق و فراق صبر نمودم
۱۱۲.....	خزان نوگل زیبا
۱۱۳.....	ماه پنهان
۱۱۴.....	عزیزم راحت جانم
۱۱۵.....	شمع محفل
۱۱۵.....	همسر شایسته
۱۱۶.....	یادگار من
۱۱۷.....	تربیت شایسته
۱۱۷.....	عکس روی تو
۱۱۸.....	به یاد فرزند عزیزم محمود
۱۱۸.....	بدرود حیات
۱۱۹.....	ای آفتاب من
۱۲۰.....	مرا عشق تو مولا زنده دل کرد
۱۲۰.....	طعم تلخ بی حجابی
۱۲۰.....	وصل مولا
۱۲۱.....	ظفر انقلاب
۱۲۱.....	پیمان شکن
۱۲۱.....	دلم آنجاست
۱۲۲.....	در انتظار خورشید
۱۲۲.....	عشق شهادت
۱۲۵.....	فصل سوم (رباعیات).....

۱۳۲.....	خلاصه‌ای از وصیت‌نامه حسن آقا نساج
	فصل چهارم (اشعار پروین فضايلت)
۱۳۴.....	تبارک الله
۱۳۵.....	خسته هستم، خسته يا صاحب‌زمان
۱۳۷.....	معراج حضرت محمد (ص)
۱۳۷.....	يا محمد يا علي يا فاطمه
۱۳۸.....	فاطمه (س) گرديده آيات خدا
۱۳۹.....	مولود کعبه
۱۳۹.....	کشتی زينب شده بي ناخدا
۱۴۰.....	هفتاد و دو تن
۱۴۱.....	صبر زينب (س)
۱۴۲.....	کشتی نوح
۱۴۳.....	عرش خدا آمده روی زمين
۱۴۴.....	ابراهيم خليل الله
۱۴۶.....	موسی کلیم الله
۱۴۸.....	عیسی بن مریم
۱۵۰.....	یوسف کنعان
۱۵۱.....	حضرت خضر و موسی (ع)
۱۵۳.....	حضرت سلیمان (ع)
۱۵۵.....	شست‌وشویی ده تو بر ذهنم خدا
۱۵۵.....	من لم يشکر المخلوق لم يشکر الخالق
۱۵۶.....	رياست شهره‌اش باشد عدالت
۱۵۷.....	نامه‌نگاری
۱۵۸.....	يا ستار العيوب
۱۵۹.....	مستأجر زحمت‌کشیده ، شماره (۱)
۱۶۱.....	مستأجر زحمت‌کشیده، شماره ۲
۱۶۲.....	می‌شود دنیا دگرگون از طلاق

۱۶۳.....	خرنگو قارون ز خر بدتر بود
۱۶۴.....	رسانید هر کسی را نیکی و سود
۱۶۵.....	نه زندانی بینیم و نه زندان
۱۶۶.....	یا مقلب القلوب والابصار
۱۶۷.....	تقدیم به شهید محمدرضا زمانیان
۱۶۷.....	ماه خانه به مناسبت ولادت حضرت زهرا (س) و روز زن شماره ۱
۱۶۸.....	ماه خانه به مناسبت ولادت حضرت زهرا (س) و روز زن شماره ۲
۱۶۹.....	ماه خانه به مناسبت ولادت حضرت زهرا (س) و روز زن شماره ۳
۱۶۹.....	مهر و محبت
۱۷۱.....	عبرتی باشد برایم روزگار
۱۷۳.....	اطلبوا العلم و لو بالنصین
۱۷۳.....	قطره پروین باد و دریا خدا
۱۷۵.....	اگر من یک زنی بودم شمالی
۱۷۵.....	والکاظمین الغیظ
۱۷۵.....	عالم به دمی کند عالم خراب
۱۷۷.....	یا لطیف ارحم عبدک الضعیف
۱۷۷.....	با خدای خود بکن راز و نیاز
۱۷۸.....	و قل جاء الحق و زهق الباطل ان الباطل کان زهوقا
۱۸۱.....	شاه ملعون
۱۸۱.....	خدای نزدیک تر است از رگ گردن
۱۸۳.....	بیچاره بی نماز
۱۸۴.....	جهد و خیزی کن تو از بهر وضو
۱۸۴.....	خورشید فروزان ۱
۱۸۶.....	خورشید فروزان ۲
۱۸۷.....	خورشید فروزان ۳
۱۸۸.....	یا ذا العرش المجید
۱۸۹.....	تقدیم به سادات گرامی

۱۹۰.....	عروس یکدانه گل سرسبد
۱۹۱.....	انه لقرآن کریم
۱۹۲.....	شگفتی های صبح
۱۹۲.....	نباشد بین همسر ها جدایی
۱۹۳.....	استاد هنرمند
۱۹۳.....	جز کفن چی می پری از این جهان
۱۹۵.....	که یاد حق شود آرامش جان
۱۹۵.....	نباشد تکبر ره بندگی
۱۹۶.....	چادر بود از بهترین
۱۹۶.....	صبر باش چون سری اندر بدن
۱۹۷.....	دیو بدسیرت برون کن از سرت
۱۹۷.....	من تو را خواهم، خدا حتی به خواب
۱۹۷.....	نکش سیگار که دودش سم و درده
۱۹۹.....	امن یحیی المظطر اذا دعا و یكشف السوء
۲۰۰.....	می دونی شکرانه ی نعمت چیه ؟
۲۰۱.....	از عشق به جز خدا بکن صرف نظر
۲۰۲.....	حسادت گر کنی محزون باشی
۲۰۲.....	بویی از انسانیت
۲۰۳.....	تقدیم به مادر بزرگوار همسرم
۲۰۳.....	روژه سپر آتش جهنم است
۲۰۴.....	باغ اناری
۲۰۴.....	شب یلدا
۲۰۵.....	تو برگشتی دوباره نزد خواهر
۲۰۶.....	گل یکدانه ی من
۲۰۶.....	یا نور و یا فدوس
۲۰۷.....	یا ذالجلود و الاحسان
۲۰۸.....	لک الاسماء الحسنی

شایستگان	۲۰۹
مشکل گشا	۲۰۹
عید قربان	۲۰۹
انما امره اذا اراد شئیا ان یقول له کن فیکون	۲۱۰
تندخو	۲۱۰
احسان خدا	۲۱۰
پدر دست فرزند خود را بگیر	۲۱۱
رب ودود	۲۱۱
یاد حق بر هر نمازی همچو نور	۲۱۱
شعر ناب در قلب پاک است و تمیز	۲۱۲
سرگذشت من	۲۱۲
گم کرده راه	۲۱۳
بخشایش	۲۱۳
همت	۲۱۴
دیدار دلدار	۲۱۴
چرخ گردون	۲۱۴
زندگی نامه لقمان حکیم شماره ۱	۲۱۴
لقمان حکیم شماره ۲	۲۱۵
شهیدان زنده اند الله اکبر	۲۱۶
به مناسبت درگذشت مادر شهید حاجیه خانم سلطنت رجایی	۲۱۷
به مناسبت چهلمین روز درگذشت مادر شهید	۲۱۸
هجر مادر	۲۱۸
تقدیم به پدر بزرگوارم	۲۱۹
تقدیم به پدر بزرگوار همسر	۲۲۰
به مناسبت درگذشت مادر مهربان حاجیه خانم زهرا ابراهیم زاده	۲۲۱
به یاد آن عزیزانی که با سانحه تصادف به دیدار معبودشان شتافتند (شماره ۱)	۲۲۱

۲۲۲.....	به یاد آن عزیزانی که با سانحه تصادف به دیدار معبودشان شتافتند (شماره ۲)
۲۲۳.....	یا غیاث المستغیثین
۲۲۴.....	در مسجد و محراب بود جای تو خالی
۲۲۵.....	یا اعلی محمود حمد
۲۲۵.....	به یاد فرزندم زهرا
۲۲۶.....	اسرار الهی
۲۲۶.....	دست تقدیر
۲۲۷.....	هو الحی لا یموت
۲۲۸.....	سونوشت
۲۲۸.....	به مناسبت روز درگذشت مادری مهربان حاجیه خانم اقدس طالبی
۲۲۹.....	به مناسبت چهلمین روز درگذشت مادری مهربان و همسر شهید حاجیه خانم طاهره نور الله
۲۲۹.....	یا عصمه الخائف المستجیر
۲۳۰.....	که مردن را تو بینی زندگانی
۲۳۰.....	کاش بابام بازم در این دنیا بود
۲۳۱.....	سلام
۲۳۱.....	همسفر باد
۲۳۱.....	خالقی یکتا
۲۳۲.....	تقدیم به همسر شهید
۲۳۳.....	ذات بی همتا
۲۳۳.....	بیا ای یوسف زهرا
۲۳۴.....	روز مولود عزیزم بهترین زنهای عالم - روز مادر-
۲۳۵.....	تقدیم به شادوران حاج جعفر ابراهیم زاده
۲۳۵.....	زبدهی زنهای زبیده نام تو
۲۳۶.....	حضرت زهرا (س) الگو
۲۳۶.....	توکل کن به یزدان
۲۳۷.....	همه فانی و خدا باقی
۲۳۷.....	خدا در همه جا هست

۲۳۷	 گنج شب بیداری است اندر سحر
۲۳۸	 حی یزدان بر نمازت ناظر است
۲۳۸	 هستند شهیدان همه مهمان حسین
۲۳۹	 دل بی کینه
۲۳۹	 خوب و بد می ماند از ما این بدان
۲۳۹	 نظرتنگ
۲۳۹	 بدبینی
۲۴۰	 حيله گر بی مزد است
۲۴۰	 یاور بازو
۲۴۱	 خانه را با عشق حق زیبا بساز
۲۴۳	 دویتنی ها
۵۵۲	 نک بیتنی ها

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

می نویسم حرف دل با یاد دوست آنکه نامش در همه عالم نکوست
در توانایی یکی او هم خداست دل که شد با یاد او از غم جداست

خداوند را سپاسگزارم که این موفقیت حاصل گردید تا به کوشش همسر عزیزم حاج آقا ابراهیمی و با همکاری برادر بزرگوارم حاج مهدی فضیلت و همچنین فرزند برادر شهیدم دکتر محسن فضیلت و با کمک فرزندانم پس از گذشت ده سال از فقدان پدر بزرگوارم زنده یاد حاج حسن آقا فضیلت متخلص به نساج آثار گران قدرش را که خداوند نعمت شاعری و مداحی ائمه اطهار علیهم السلام را به ایشان ارزانی داشته به عنوان یادگار در دسترس خوانندگان عزیز و گرامی بگذاریم تا شاید ذره ای از زحمات وی را جبران کرده و شریک اجر اخروی پدر عزیزم گردیم. از افتخارات این پدر عزیز قاری قرآن، مؤذن و پدر شهید بودن می باشد. چنان چه خود می گویند:

من مؤذن بودم و مداح هم قاری قرآن

هر یک از آنها قبول افتد مسلم رستگارم

فخر من این بس که در راه خدا و دین و قرآن

هست فرزند شهیدم یادگارم در کنارم

گرچه این روزها جوانان عزیز با وی آشنایی ندارند ولی سالمندان و صحن و سرای مسجد بازار نجف آباد هنوز صدای زیبا و دلنشین او را فراموش نکرده و ذکر خیرش بر سر زبان آشنایان می‌باشد.

و گرچه اشعار هر شاعر معروف اوست ولی لازم دانستم خلاصه‌ای از آن چه که در تذکره‌ی شعرای نجف آباد از شرح حال ایشان ذکر شده در اینجا نیز نوشته شود و چنین می‌خوانیم:

حاج حسن آقا نساج به سال ۱۳۰۱ شمسی در یک خانواده کشاورز نجف آبادی به دنیا آمده و طبق اظهار خودش تاکنون در زندگی با تصادفات زیادی روبرو شده و حوادث بسیار دیده و با صبر و بردباری همه را پشت سر گذاشته است. آنطور که اظهار داشته هر هفت سال یک مرتبه حادثه‌ی تازه‌ای در زندگی‌اش رخ داده است. در هفت سالگی پدر خود را از دست داده و سپس با کوشش و همت مادرش در مکتب‌خانه‌های قدیم در حضور استاد از نعمت سواد و قرائت قرآن مجید برخوردار شده و هفت سال دوم زندگی جنگ جهانی دوم در خوزستان در اردوگاه‌های متفقین مشغول به کار بوده است و در بیست سالگی به زادگاه خود برگشته و ازدواج کرده و پس از آن هفت سال به شغل نساجی اشتغال داشته و در همین مدت با سرودن اشعاری به نساج متخلص گردید. در سن بیست و هشت سالگی به عتبات عالیات مشرف گردیده و اماکن مقدسه و مرقد مطهر مولای متقیان حضرت علی (ع) و فرزندان آن بزرگوار را زیارت کرده است و مداحی و مرثیه‌سرایی ائمه اطهار را افتخار خود قرار داده و اشعار زیادی در مدح ایشان سروده، در سال سی و پنجم عمرش تغییر مهم دیگری در زندگی خویش مشاهده کرده و آن اینکه نجابت و زیبایی یک دختر بهائی وی را گرفتار دام عشق خویش کرده و پس از مدتی کوشش و زحمت وی، آن دختر با عفت در محضر مقدس آیت الله آقا سید حسن چهار سوقی در شهر اصفهان به دین مبین اسلام

مشرف و با او ازدواج کرده است، بیشتر اشعارش را زمانی که در فراق او رنج می‌برده سروده است و از آن جمله غزلی است که با مطلع زیر آغاز می‌گردد:

خوش آن کسی که گرفتار دام عشق نشد

که وارheidن از این دام سهل و آسان نیست

و باز در همین هفت سال بوده که به شغل نمک‌کوبی اشتغال ورزیده و اشعاری نیز در این خصوص سروده که بر سر زبان خریداران بسته‌های نمک افتاده است.

در ششمین سال زندگی وی اتفاق ناگوار در گذشت همسر جوان و ناکامش به مرض قلبی رخ داده است و بزرگترین ضربات روحی و جسمی بر پیکرش وارد شده و این سخت‌ترین حادثه زندگی نساج است که در اکثر اشعارش اثر گذاشته و در جای خود اشاره می‌شود بیت زیر نیز مطلع یکی از آن اشعار است:

اگر چه حادثه بسیار دیده‌ام لیکن ز دست حادثه ناگوار می‌گیرم

او اکنون پنجاه و سه سال دارد. اشعاری که تاکنون سروده و موجود است بالغ بر بیش از یک هزار بیت می‌باشد. نساج دارای طبع روان و زبان شیرین است. خاطرات قبل از ازدواج ایشان در این کتاب به چاپ رسیده است.

وی در سال ۱۳۷۷ در سن ۷۶ سالگی به رحمت ایزدی پیوست. روحش شاد و یادش گرامی باد.

خاطرات را پدر من خوانده‌ام	از تعجب لب به دندان مانده‌ام
با گذشت نیم‌قرن از آن زمان	مانده سالم این چنین تا این زمان
چون خلیل‌الله هر کس بت شکست	راحت و آسوده در آتش نشست ^۱

^۱ - اشاره به این است که با عنایت خداوند بزرگ و زحمات طاقت‌فرسای پدرم بوده که مادرم بت بهانیت را شکسته و به دین مبین اسلام پیوسته.

خاطر اتش را خدایش حافظ است گرچه نساج است و یا چون حافظ است

در اینجا بر خود لازم دانستم سلام و درود بفرستم به روح همسر اول پدرم مادری مهربان و دلسوز شادروان حاجیه خانم سلطنت رجایی که وی نیز در سرنوشت اسلام آوردن مادرم سهم بسزایی داشته و یقیناً از پاداش اخروی برخوردار می‌باشد، چون هر بار نظرش را درباره ازدواج پدرم سؤال می‌کردم، می‌فرمود: به دلیل اینکه مادرت اسلام آورده من با این ازدواج مخالفتی نکردم، و خدایش این مادر فداکار را به فیض مادر شهید شدن نائل گرداند که همین افتخار او را کافی است. و به یقین می‌توان گفت این پاداشی است که خداوند به ایشان عنایت فرموده.

وی در سال ۱۳۸۵ در ۷۷ سالگی به رحمت ایزدی پیوست و آرامگاه ایشان و پدر بزرگوارم کنار تربت فرزند شهیدشان در قطعه ۲ جنت‌الشهدای نجف آباد می‌باشد. ناگفته نماند که نام خانوادگی حاج حسن آقا فضیلت اوایل کاکولکی معروف به نساج و بعد به دلیل اشتباه تلفظ کردن، فضیلت جایگزین آن شده و هم اکنون برادر شهیدم به شهید کاکولکی معروف است و خدایشان با حضرت فاطمه (س) محشورشان بگرداند. انشاء...

از خداوند بزرگ و توانا نابودی بت‌های زمان را خواسته و برچم پرافتخار لاله‌الاله محمدرسول‌الله در سر تا سر جهان برافروشته و محبت قرآن این کتاب آسمانی را در قلب‌ها انباشته و از برکت حضرت محمد (ص) و ائمه اطهار علیه‌السلام درخت دوستی در دل‌ها کاشته و با نور هدایتشان راه بشریت روشن و آراسته و در آینده نزدیک ظهور منجی عالم به پاداشته و راه شایستگان رهروان بی‌شماری داشته که سربلندی و افتخار دو عالم بشریت در پیمودن راهی است که خداوند بی‌همتا خواسته و در همین رابطه به منظور ترویج دین اسلام سروده‌ای را تقدیم می‌کنم به روح مادر برزگوارم شایسته او که بت بهائیت را شکسته و به دین مبین اسلام پیوسته.